

	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Liczba godzin
1. System wersalski	<ul style="list-style-type: none"> – postanowienia traktatu wersalskiego – powstanie Ligi Narodów – sytuacja w Niemczech po zakończeniu I wojny światowej – traktaty z pozostałymi państwami centralnymi – rewolucje w Niemczech i na Węgrzech – rozpad Austro-Węgier, powstanie nowych państw w Europie: Polski, Czechosłowacji, Królestwa SHS (Jugosławii), Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii, Irlandii, Islandii, Wolnego Miasta Gdańska i ZSRR – nowy układ sił w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system wersalski, demilitaryzacja, reparacje wojenne, Liga Narodów, Republika Weimarska, plebiscyt – wymienia wydarzenia związane z latami: 1919 r., 1920 r. – omawia działalność postaci: Thomasa Woodrowa Wilsona, Davida Lloyd George’a, Georges’a Clemenceau – wskazuje na mapie: państwa nowo powstałe po I wojnie światowej, zmiany granic Niemiec po I wojnie światowej, strefę zdemilitaryzowaną, tereny plebiscytowe, Paryż, Genewę – prezentuje główne założenia polityki USA, Francji i Wielkiej Brytanii na konferencji paryskiej – określa skutki polityczne, gospodarcze i militarne traktatu wersalskiego dla Niemiec – podaje przyczyny niezadowolenia Niemiec z ustalonych zasad traktatu wersalskiego – przedstawia i ocenia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące Polski – tłumaczy, w jakim celu powstała Liga Narodów – wymienia przykłady zawiązywania się nowych sojuszy politycznych i polityczno-wojskowych między państwami Europy po zakończeniu I wojny światowej 	1
2. Odbudowa powojenna i wielki kryzys	<ul style="list-style-type: none"> – skutki I wojny światowej (kryzys gospodarczy, zniszczenia wojenne, bezrobocie, konflikty społeczne) – powojenna hiperinflacja – zasady funkcjonowania i działalność Ligi Narodów – problemy narodowościowe – kryzys demokracji w Europie – pierwsze koncepcje zjednoczenia Europy – wielki kryzys gospodarczy – metody walki z kryzysem (New Deal) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wielki kryzys gospodarczy, czarny czwartek, mniejszość narodowa, inflacja, autorytaryzm, totalitaryzm, nacjonalizm, asymilacja, rządy parlamentarno-gabinetowe – wymienia wydarzenia związane z datami: 1919 r., październik 1929 r., 1933 r. – omawia działalność Franklina Delano Roosevelta – podaje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego – przedstawia najważniejsze skutki wielkiego kryzysu – opisuje strukturę Ligi Narodów – charakteryzuje wpływ małego traktatu wersalskiego na sytuację polityczno-społeczną Europy Środkowej – określa wzrost nastrojów nacjonalistycznych w Europie wpływających na ustanawianie reżimów autorytarnych i totalitarnych – wymienia kraje europejskie, które w okresie międzywojennym nie doświadczyły kryzysu demokracji 	1
3. Kryzys demokracji w Europie	<ul style="list-style-type: none"> – narodziny i rozwój włoskiego faszystowskiego (ideologia, działalność partii faszystowskiej, przejęcie władzy, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ustrój, ideologia, faszyzm, marsz na Rzym, pucz, nazizm (narodowy socjalizm), NSDAP, duce, Führer, antysemityzm, eugenika, indoktrynacja, „noc długich noży”, „noc kryształowa”, ustawy norymberskie, propaganda, SS, Gestapo, Wehrmacht 	1

	<p>budowa państwa totalitarnego)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Republika Weimarska – powstanie nazizmu w Niemczech – przejęcie władzy przez Adolfa Hitlera, budowa państwa totalitarnego – społeczeństwo III Rzeszy – początek zbrodni nazistów przed wybuchem II wojny światowej – faszyzm i autorytaryzm winnych krajach europejskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z latami: 1919 r., 1922 r., 1925 r., 1929 r., 1933 r. – omawia działalność postaci: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie: Włochy, Niemcy – przedstawia genezę i specyficzne cechy włoskiego faszyzmu i niemieckiego nazizmu – charakteryzuje i porównuje funkcje państwa w systemie faszystowskim i nazistowskim – porównuje faszyzm z nazizmem, uwzględniając kwestie organizacji państwa, ideologii oraz polityki wobec społeczeństwa 	
4. ZSRR w okresie międzywojennym	<ul style="list-style-type: none"> – ekspansja terytorialna Rosji Radzieckiej i utworzenie ZSRR – funkcjonowanie gospodarki komunistycznej – przejęcie władzy i rządu Józefa Stalina – industrializacja i kolektywizacja w ZSRR – Wielki Głód – społeczeństwo radzieckie – terror komunistyczny – polityka ZSRR wobec Niemiec – cele i zadania Kominternu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: WKP(b), stalinizm, kułak, kolektywizacja, industrializacja, łagry, sowchoz, kołchoz, gospodarka planowa, NKWD, kult jednostki, Wielki Głód, wielka czystka, gospodarka planowa – wymienia wydarzenia związane z latami: 1922 r., 1924 r., 1932–1933, 1936–1938 – omawia działalność postaci: Włodzimierza Lenina, Józefa Stalina – podaje genezę i podstawowe cechy stalinizmu – opisuje funkcje państwa w systemie stalinowskim – charakteryzuje warunki pracy w ZSRR – określa główne cele radzieckiej polityki zagranicznej – przedstawia podobieństwa i różnice systemów demokratycznych, autorytarnych i totalitarnych w Europie 	1
5. Kultura okresu międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> – emancypacja kobiet i kryzys rodziny – sekularyzacja społeczeństwa – rozwój techniki – początki kultury masowej – mass media – nowe kierunki w architekturze, sztuce i nauce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: emancypacja, mass media, kultura masowa, „bunt mas”, egalitaryzm – omawia dokonania postaci: Zygmunta Freuda, Walta Disneya, Charliego Chaplina – przedstawia przyczyny kryzysu tradycyjnej rodziny – wymienia przełomowe osiągnięcia techniki – podaje przyczyny powstania kultury masowej – charakteryzuje wpływ mass mediów na postawę społeczeństwa – wyjaśnia związki ideologii politycznych z przykładami osiągnięć artystycznych i architektonicznych 	1
6. Świat na drodze ku wojnie	<ul style="list-style-type: none"> – militaryzacja Niemiec – ekspansja Japonii i japońskie zbrodnie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: exposé, militaryzacja, pakt antykominternowski, Anschluss, protektorat, aneksja, państwa osi – wymienia wydarzenia związane z datami: 1935–1936, marzec 1936 r., 1936–1939, marzec 1938 r., 	1

	<p>w Chinach</p> <ul style="list-style-type: none"> – polityka zagraniczna Włoch – wojna domowa w Hiszpanii i kontekst międzynarodowy tego konfliktu – Anschluss Austrii – układ monachijski – kształtowanie się osi Berlin–Rzym–Tokio – ostatnie dni pokoju w 1939 r. (utworzenie Protektoratu Czech i Moraw, włączenie Kłajpedy do III Rzeszy) 	<p>wrzesień 1938 r., marzec 1939 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Adolfa Hitlera, Benita Mussoliniego, Józefa Stalina, Francisca Franco, Neville’a Chamberlaina, Édouarda Daladiera – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie i na świecie w latach 30. XX w., stolice państw osi (Berlin, Rzym, Tokio) – podaje czynniki polityczne, społeczne i gospodarcze wpływające na genezę II wojny światowej – objaśnia związki między przemianami ideowymi a wydarzeniami politycznymi – charakteryzuje główne przyczyny militarystycznej polityki Japonii – przedstawia najważniejsze założenia polityki Wielkiej Brytanii i Francji w przededniu II wojny światowej – omawia główne założenia agresywnej polityki Włoch, Niemiec, Japonii i ZSRR – określa uwarunkowania polityki państw europejskich wobec Hitlera 	
Powtórzenie i sprawdzian 2 godz			
1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie się lokalnych ośrodków polskiej władzy – ziemie polskie pod koniec I wojny światowej (lokalne ośrodki władzy) – odzyskanie niepodległości 11 listopada 1918 r. (przekazanie władzy Józefowi Piłsudskiemu, rządy Jędrzeja Moraczewskiego i Ignacego Paderewskiego) – ententa a sprawa polska (postanowienia traktatu wersalskiego wobec Polski) – trudne początki niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Regencyjna, Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, Komitet Narodowy Polski, Tymczasowy Naczelnik Państwa, unifikacja – wymienia wydarzenia związane z datami: 7 listopada 1918 r., 11 listopada 1918 r., 18 listopada 1918 r., 28 czerwca 1919 r., lipiec 1920 r., 3 maja 1921 r. – omawia i ocenia rolę Józefa Piłsudskiego oraz Romana Dmowskiego w odbudowie państwa polskiego – wskazuje na mapie pierwsze ośrodki polskiej władzy na ziemiach Polski – przedstawia genezę odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r. – określa przyczyny przejścia władzy w Polsce przez Józefa Piłsudskiego – tłumaczy, z czego wynikały trudności w unifikacji ziem polskich – wyjaśnia wpływ państw ententy na politykę Polski 	1
2. Walki o granicę wschodnią	<ul style="list-style-type: none"> – wizje państwa oraz koncepcje polskich granic Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego – spór polsko-ukraiński o Galicję Wschodnią – wojna polsko-bolszewicka (wyprawa na Kijów, ofensywa bolszewików od czerwca 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, linia Curzona, Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, bunt Żeligowskiego – wymienia wydarzenia związane z datami: 1919 r., sierpień 1920 r., 1921 r. – wskazuje na mapie: tereny kształtującej się II Rzeczypospolitej, Rosję Radziecką, Wilno, Lwów, Kijów, linię Curzona, przebieg granicy wschodniej II Rzeczypospolitej – prezentuje dwie koncepcje polskiej granicy wschodniej Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego – określa główne przyczyny i etapy konfliktu polsko-bolszewickiego 	1

	<p>1920 r., Bitwa Warszawska, pokój w Rydze)</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwestia Wileńszczyzny (bunt gen. Lucjana Żeligowskiego i problem Litwy Środkowej, stosunki polsko-litewskie) 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę państw ententy wobec wojny polsko-bolszewickiej – omawia znaczenie Bitwy Warszawskiej 1920 r. – przedstawia postanowienia traktatu ryskiego z 1921 r. 	
3. Walka o zachodnią i południową granicę	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja w zaborze pruskim – przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – zaślubiny Polski z morzem – trzy powstania i plebiscyt na Górnym Śląsku – plebiscyty na Warmii, Mazurach i Powiślu – konflikt o Śląsk Cieszyński 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bazar, Rada Ambasadorów, POW, Wolne Miasto Gdańsk – wymienia wydarzenia związane z datami: grudzień 1918 r. – luty 1919 r., luty 1920 r., lipiec 1920 r., 1919–1921, marzec 1921 r. – wskazuje na mapie: granice przyznane Polsce na mocy traktatu wersalskiego oraz tereny plebiscytowe – omawia przyczyny i skutki powstania wielkopolskiego – podaje decyzje, jakie zapadły na mocy traktatu wersalskiego dla sprawy polskiej – przedstawia główne przyczyny, przebieg i najważniejsze skutki powstań śląskich 	1
4. Rządy parlamentarne	<ul style="list-style-type: none"> – pierwsze wybory parlamentarne i mała konstytucja – polska scena polityczna (przed zamachem majowym) – charakterystyka konstytucji marcowej – elekcja prezydenta i zabójstwo Gabriela Narutowicza – reformy Władysława Grabskiego i reforma rolna – mniejszości narodowe w II Rzeczypospolitej – charakterystyka rządów parlamentarnych (1919–1926) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mała konstytucja, konstytucja marcowa, reforma walutowa – wymienia wydarzenia związane z datami: 22 listopada 1918 r., 17 marca 1921 r. – omawia działalność postaci: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, Władysława Grabskiego – opisuje uprawnienia Naczelnika Państwa Polskiego – przedstawia założenia ustrojowe konstytucji marcowej – charakteryzuje zjawisko hiperinflacji w Polsce – podaje cele i skutki reform Władysława Grabskiego – charakteryzuje z wykorzystaniem źródeł statystycznych oraz kartograficznych podział narodowościowy i wyznaniowy ludności II Rzeczypospolitej 	1
5. Zamach majowy i rządy sanacji	<ul style="list-style-type: none"> – kryzys rządów parlamentarnych – przyczyny i przebieg zamachu majowego – nowela sierpniowa i konstytucja kwietniowa – rządy sanacyjne za życia Piłsudskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partyjniactwo, zamach majowy, piłsudczycy, sanacja, nowela sierpniowa, wybory brzeskie, proces brzeski, konstytucja kwietniowa – wymienia wydarzenia związane z datami: 12 maja 1926 r., 1930 r., 1932 r., 23 kwietnia 1935 r. – omawia działalność postaci: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Józefa Becka – podaje główne przyczyny zamachu majowego – opisuje przebieg i bezpośrednie skutki zamachu majowego – przedstawia poglądy Józefa Piłsudskiego dotyczące polityki wewnętrznej i ustroju Polski 	1

	<ul style="list-style-type: none"> – próby konsolidacji opozycji, utworzenie Centrolewu, kongres krakowski – represyjna polityka obozu sanacyjnego wobec opozycji politycznej, wybory i proces brzeski, Bereza Kartuska – walka o władzę w obozie sanacji po śmierci Piłsudskiego – polski autorytaryzm na tle europejskim 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje przykłady łamania zasad demokracji w czasach rządów sanacji – charakteryzuje najważniejsze założenia konstytucji kwietniowej i wymienia zmiany w stosunku do konstytucji marcowej – porównuje zakres władzy prezydenta w konstytucji marcowej i kwietniowej 	
6. Kultura i gospodarka II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – szkolnictwo w II RP – kultura i nauka w II RP – gospodarka odrodzonej Polski i jej główne problemy – inwestycje przemysłowe i osiągnięcia gospodarcze II RP (reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego – budowa Gdyni i Centralnego Okręgu Przemysłowego) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: powszechny obowiązek szkolny, Polska A i B, magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy – wskazuje na mapie: granice II Rzeczypospolitej, obszar Polski A i B, Kresy Wschodnie, Galicję, Warszawę, Łódź, Górny Śląsk, Gdynię, zasięg przestrzenny Centralnego Okręgu Przemysłowego – omawia na przykładach uczonych i twórców dokonania polskiej nauki i kultury okresu międzywojennego w dziedzinach: matematyki, filozofii, socjologii, literatury, malarstwa, architektury, muzyki, teatru i kinematografii – charakteryzuje stan szkolnictwa powszechnego i wyższego w II Rzeczypospolitej – wymienia czynniki wpływające na utrudnienia rozwoju gospodarczego II Rzeczypospolitej – przedstawia główne założenia reform Eugeniusza Kwiatkowskiego i ocenia ich realizację – wymienia najważniejsze nurty w kulturze i sztuce obecne w środowisku polskich artystów w okresie międzywojennym – porównuje sytuację ekonomiczną Polski z innymi regionami Europy i świata, uwzględniając okoliczności kryzysu gospodarczego w 1923 r. i 1929 r. – opisuje wiodące nurty w polskiej kulturze i sztuce 	1
7. Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja międzynarodowa II Rzeczypospolitej – układy w Rapallo i Locarno – polityka zagraniczna Piłsudskiego – polityka równowagi i „równych odległości” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polityka równowagi i „równych odległości”, wojna prewencyjna, – wymienia wydarzenia związane z datami: 1922 r., 1925 r., 1932 r., 1934 r. – omawia działania postaci: Józefa Piłsudskiego, Józefa Becka – wskazuje na mapie sąsiadów II Rzeczypospolitej – ocenia znaczenie traktatów w Rapallo i Locarno dla Polski na tle sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje relacje Polski z Niemcami oraz ZSRR w okresie międzywojennym 	1

8. Polska w przededniu II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcie Zaolzia – relacje polsko-litewskie – niemieckie żądania wobec Polski w latach 1938–1939 – zacieśnienie współpracy z Wielką Brytanią i Francją – pakt Ribbentrop-Mołotow – sojusz z Wielką Brytanią – aktywizacja polskiego społeczeństwa w przededniu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: sojusz gwarancyjny, „korytarz eksterytorialny”, pakt Ribbentrop-Mołotow – wymienia wydarzenia związane z datami: 5 maja 1939 r., 23 sierpnia 1939 r. – omawia działania postaci: Józefa Becka, Joachima von Ribbentropa, Władysława Mołotowa – przedstawia główne założenia polskiej polityki zagranicznej za czasów ministra Józefa Becka – wyjaśnia źródła napięć między Polską a jej sąsiadami – wymienia sojuszników Polski w przededniu II wojny światowej – charakteryzuje postanowienia paktu Ribbentrop-Mołotow i ocenia jego znaczenie 	1
Powtórzenie i sprawdzian 2 godz			
1. Kampania polska	<ul style="list-style-type: none"> – prowokacje niemieckie i pierwsze strzały – bitwa graniczna – bitwa nad Bzurą – wypowiedzenie wojny Niemcom przez Wielką Brytanię i Francję („dziwna wojna” na Zachodzie) – przebieg kampanii polskiej – wkroczenie wojsk sowieckich na ziemię II Rzeczypospolitej – ewakuacja władz polskich do Rumunii – obrona i kapitulacja Warszawy, zakończenie walk – straty ludności 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „Fall Weiss”, blitzkrieg (wojna błyskawiczna), Schleswig-Holstein, bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – wymienia wydarzenia związane z datami: 1 września 1939 r., 17 września 1939 r., 5 października 1939 r. – omawia działania postaci: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, Ignacego Mościckiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie: Gdańsk, Westerplatte, Hel, Bzurę, Wisłę, Narew, Bug, San, Kock, Rumunię, kierunki uderzeń armii niemieckiej i radzieckiej – korzystając z różnych źródeł, przedstawia stosunek sił ZSRR, Niemiec i Polski – prezentuje główne etapy kampanii polskiej – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – omawia decyzje polityczne władz II Rzeczypospolitej na tle wydarzeń militarnych podczas kampanii polskiej – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. 	1
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ul style="list-style-type: none"> – ekspansja Związku Radzieckiego (wojna zimowa, aneksja państw bałtyckich i Besarabii) – napaść III Rzeszy na Danię i Norwegię – ofensywa niemiecka w Europie Zachodniej – klęska Francji – okupacja Francji, powstanie państwa Vichy, utworzenie Komitetu Wolnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, republiki bałtyckie, kolaboracja, państwo marionetkowe, Komitet Wolnej Francji, RAF, bitwa o Anglię – wymienia wydarzenia związane z datami: listopad 1939 r. marzec 1940 r., maj 1940 r., lipiec–październik 1940 r. – omawia działalność postaci: Józefa Stalina, Adolfa Hitlera, Benita Mussoliniego, Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a – przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941 – wskazuje na mapie: kierunki agresji sowieckiej, niemieckiej i włoskiej, republiki bałtyckie, Skandynawię, Benelux, kanał La Manche, Paryż, Vichy, Londyn, Bałkany, obszary włączone do III Rzeszy i okupowane przez państwa osi 	1

	<p>Francji gen. Charles'a de Gaulle'a</p> <ul style="list-style-type: none"> – bitwa o Anglię – wojna na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – wyjaśnia główne przyczyny pokonania przez armię niemiecką Francji w 1940 r. – wymienia sojuszników państw osi, którzy przystąpili do współpracy w latach 1939–1941 – omawia sytuację militarną i polityczną Wielkiej Brytanii i krajów demokratycznych po klęsce Francji w 1940 r. – rozumie znaczenie zwycięstwa Wielkiej Brytanii i jej sojuszników w bitwie o Anglię 	
3. Wojna Niemiec z ZSRR	<ul style="list-style-type: none"> – plan „Barbarossa” i wybuch wojny niemiecko-radzieckiej – wielka wojna ojczyzniana, sukcesy Niemców do grudnia 1941 r. – obrona Leningradu – bitwa pod Stalingradem – bitwa na Łuku Kurskim – stosunek ludności cywilnej na terenach zajmowanych przez III Rzeszę do niemieckiego okupanta 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, wielka wojna ojczyzniana, lend-lease act – wymienia wydarzenia związane z datami: 22 czerwca 1941 r., 12 lipca 1941 r. – omawia działalność postaci: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, Gieorgija Żukowa – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRR: Leningrad, Moskwa, Stalingrad, bitwę na Łuku Kurskim – analizuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRR oraz zawarcia traktatu radziecko-brytyjskiego – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców, podaje przykłady podjęcia współpracy z Niemcami – opisuje podejście niemieckiego dowództwa do jeńców 	1
4. Polityka okupacyjna Niemiec	<ul style="list-style-type: none"> – założenia polityki rasowej III Rzeszy – polityka niemiecka wobec Żydów – Holokaust – postawy ludności wobec Holokaustu – ruch oporu w krajach okupowanych – kolaboracja z okupantem niemieckim – zbrodnie hitlerowskie w okupowanych krajach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, polityka rasowa, getto, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, szmalcownicy, Holokaust, obozy koncentracyjne, obozy pracy, obozy śmierci – wymienia wydarzenia związane z datą: 20 stycznia 1942 r., kwiecień 1943 r. – omawia rolę postaci: Adolfa Hitlera, Adolfa Eichmanna, Charles'a de Gaulle'a, Jana Karskiego, Franklina Delano Roosevelta, Janusza Korczaka – przedstawia założenia i metody polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji – korzystając z różnych źródeł, omawia bilans Holokaustu – tłumaczy, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu 	1
5. Wojna poza Europą	<ul style="list-style-type: none"> – imperialne plany Włochów, walki w Afryce – koniec walk w Afryce – wojna na Atlantyku w latach 1941–1943 – atak Japończyków na Pearl Harbor i znaczenie przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny – ofensywa Japonii w Azji – zmagania na Pacyfiku 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pakt trzech, wojna na Pacyfiku, wilcze stada – wymienia wydarzenia związane z datami: 7 grudnia 1941 r., 4–7 czerwca 1942 r., październik–listopad 1942 r. – omawia działalność postaci: Benito Mussoliniego, Adolfa Hitlera, Franklina Delano Roosevelta, Dwighta Davida Eisenhowera – wymienia główne strony konfliktu oraz ich najważniejsze cele strategiczne – tłumaczy, na czym polegało strategiczne znaczenie poszczególnych rejonów, będących teatrem wojny 	1

	w latach 1941–1943		
6. Droga do zwycięstwa	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie Wielkiej Koalicji – konferencje Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie – desant aliantów na Sycylii i we Włoszech – ofensywa radziecka od 1944 do początku 1945 r. – desant w Normandii – droga do Berlina i kapitulacja Niemiec – ofensywa USA na Dalekim Wschodzie w 1945 r. – atak atomowy na Hiroszimę i Nagasaki, kapitulacja Japonii 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Trójka, porządek jałtański, naloty dywanowe, taktyka „żabich skoków”, atak atomowy – wymienia wydarzenia związane z datami: 14 sierpnia 1941 r., 28 listopada – 1 grudnia 1943 r., 4–11 lutego 1945 r., 6 czerwca 1944 r., 24 kwietnia 1945 r., 6 i 9 sierpnia 1945 r., 8 maja 1945 r. – omawia działalność postaci: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana – wyjaśnia genezę powstania Wielkiej Koalicji – przedstawia przełomowe bitwy II wojny światowej w Europie w latach 1943–1945 i lokalizuje je na mapie – wskazuje miejsca obrad Wielkiej Trójki oraz określa podjęte wówczas decyzje 	1
Powtórzenie i sprawdzian 2 godz			
1. Okupowana Polska	<ul style="list-style-type: none"> – podział administracyjny ziem polskich przez okupantów – współpraca niemiecko-radziecka od IX 1939 r. – polityka III Rzeszy wobec Polaków (eksterminacja elity narodowej, zbrodnie dokonywane za wkraczającą armią niemiecką, wysiedlenia, wywózki do pracy w Niemczech) – polityka ZSRR wobec Polaków – deportacje ludności polskiej w głąb ZSRR – zbrodnia katyńska 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, łapanka, volkslista, „gadzinówka”, deportacja, akcja AB, sowietyzacja – wymienia wydarzenia związane z datami: 28 września 1939 r., kwiecień–maj 1940 r., maj–czerwiec 1940 r. – omawia działalność postaci: Adolfa Hitlera, Hansa Franka, Józefa Stalina – wskazuje na mapie: tereny pod okupacją niemiecką i radziecką, miejsca zsyłek ludności polskiej w ZSRR, Katyń, Generalne Gubernatorstwo, Kraków, Warszawę, Radom, Lublin, obszary włączone do III Rzeszy – charakteryzuje główne cele niemieckiej i radzieckiej polityki okupacyjnej – podaje przykłady terroru radzieckiego i niemieckiego – omawia przebieg zbrodni katyńskiej – porównuje niemiecką i radziecką politykę okupacyjną wobec społeczeństwa polskiego 	1
2. Władze polskie podczas II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> – polski rząd na emigracji – Polskie Państwo Podziemne – polityczne podziały ruchu oporu – układ Sikorski-Majski – ujawnienie zbrodni katyńskiej, zerwanie przez ZSRR stosunków z rządem polskim 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, Polskie Państwo Podziemne, Delegat Rządu RP na Kraj, Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa, partyzantka, sabotaż, dywersja, układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – wymienia wydarzenia związane z datami: 30 września 1939 r., 30 lipca 1941 r., 14 lutego 1942 r., 25 kwietnia 1943 r., 4 lipca 1943 r. – omawia działalność postaci: Władysława Raczkiewicza, Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa, Stefana Grota-Roweckiego, Stanisława Mikołajczyka – wskazuje na mapie: Francję, Wielką Brytanię, ZSRR, Paryż, Londyn, Moskwę, Warszawę 	1

	<ul style="list-style-type: none"> – katastrofa gibraltarska, objęcie funkcji premiera przez Stanisława Mikołajczyka – powołanie polskich władz komunistycznych w ZSRR 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia podstawowe fakty dotyczące powstania polskiego rządu emigracyjnego – charakteryzuje główne cele działania oraz najważniejsze akcje ZWZ, przekształconego w AK – prezentuje główne założenia układu Sikorski-Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRR Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – wyjaśnia okoliczności i przyczyny zerwania przez ZSRR stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie – wymienia tworzące się w ZSRR i w kraju ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych 	
3. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ul style="list-style-type: none"> – walka okupantów z polskością i rabunek dzieci – zagłada polskich Żydów – społeczeństwo polskie pod okupacją niemiecką – postawy ludności wobec okupantów – konflikty etniczne na Kresach Wschodnich (konflikt na Wołyniu) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: UPA, zsyłki – wymienia wydarzenia związane z datami: 28 września 1939 r., 19 kwietnia 1943 r. – omawia działalność postaci: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej – porównuje cele oraz metody polityki niemieckiej i radzieckiej w okupowanej Polsce – analizuje straty ludności żydowskiej na ziemiach polskich na podstawie różnych źródeł – charakteryzuje wydarzenia dotyczące powstania w getcie warszawskim 	1
4. Powstanie warszawskie	<ul style="list-style-type: none"> – plan „Burza” i przyczyny powstania warszawskiego – wybuch powstania – przebieg i zakończenie walk powstańczych – polityka Wielkiej Trójki wobec powstania – skutki powstania – ocena powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Burza”, godzina „W”, zrzuty – wymienia wydarzenia związane z datami: 1 sierpnia 1944 r., 2 października 1944 r. – omawia działalność postaci: Tadeusza Komorowskiego, Antoniego Chruściela, – przedstawia główne przyczyny wybuchu powstania – omawia sposób traktowania jeńców i ludności cywilnej przez obie strony konfliktu – prezentuje postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego – opisuje skutki powstania warszawskiego 	1
5. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	<ul style="list-style-type: none"> – początki Polskich Sił Zbrojnych – walki o Narwik – polscy lotnicy w bitwie o Anglię – rozbudowa Polskich Sił Zbrojnych – armia Andersa – walki w Afryce – Polacy podczas walk we Włoszech i Francji oraz Belgii, Holandii i Niemczech – działania Polskiej Marynarki Wojennej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, Armia Polska w ZSRR, Wojsko Polskie w ZSRR – wymienia wydarzenia związane z datami: 14 sierpnia 1941 r., 18 maja 1944 r. – omawia działalność postaci: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa – podaje miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem) oraz wskazuje uczestniczące w nich polskie formacje wojskowe – opisuje problemy i sukcesy polskich formacji wojskowych w kontekście sytuacji polityczno-militarnej podczas II wojny światowej – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej 	1

	– powstanie w ZSRR załóżków Wojska Polskiego oraz jego działania zbrojne		
Powtórzenie i sprawdzian 2godz			
1. Nowy podział świata	<ul style="list-style-type: none"> – konferencja w Poczdamie – reparacje powojenne – bilans wojny – traktaty pokojowe z Bułgarią, Włochami, Rumunią, Węgrami i Finlandią – powstanie ONZ – ekspansja komunizmu w Europie, żelazna kurtyna – reakcja Zachodu na powojenną ekspansję komunizmu (doktryna Trumana, plan Marshalla, powstanie NATO) – zmierzch dawnych mocarstw: Francji i Wielkiej Brytanii – mocarstwowa pozycja USA i ZSRR na arenie międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, doktryna Trumana, plan Marshalla, zimna wojna, Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Pakt Północnoatlantycki, Zgromadzenie Ogólne ONZ, Powszechna deklaracja praw człowieka, zimna wojna – wymienia wydarzenia związane z datami: 1944–1948, 26 czerwca 1945 r., lipiec–sierpień 1945 r., marzec 1946 r., marzec 1947 r., 4 kwietnia 1949 r. – omawia działalność postaci: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana, Winstona Churchilla, Clementa Atlee, George’a Marshalla – wskazuje na mapie: San Francisco, Nowy Jork, Poczdam, Berlin, strefy okupacyjne w Niemczech, zdobycze terytorialne ZSRR po II wojnie światowej – przedstawia bilans II wojny światowej odnośnie strat ludności i zniszczeń – wymienia najważniejsze postanowienia konferencji w Poczdamie – wyjaśnia genezę i opisuje początkową fazę zimnej wojny – omawia genezę powstania NATO – podaje nazwy najważniejszych państw, które przystąpiły do NATO 	1
2. Początki władzy komunistów w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – Manifest PKWN i powołanie Rządu Tymczasowego – ustalenie nowych granic Polski – utworzenie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej – przesiedlenia ludności, akcja „Wisła” – walka z opozycją i podziemiem niepodległościowym – referendum z 1946 r. – sfałszowane wybory w styczniu 1947 r. i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: Manifest PKWN, TRJN, Kresy Wschodnie, linia Curzona, Ziemie Odzyskane, repatrianci, akcja „Wisła”, proces szesnastu, PSL, referendum ludowe – wymienia wydarzenia związane z datami: 22 lipca 1944 r., 4–11 lutego 1945 r., czerwiec 1945 r., 30 czerwca 1946 r., 19 stycznia 1947 r. – omawia działalność postaci: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Józefa Stalina, Bolesława Bieruta, Józefa Cyrankiewicza – wskazuje na mapie: granice Polski po II wojnie światowej, Odrę, Nysę Łużycką, linię Curzona, Ziemie Odzyskane, Kresy Wschodnie – określa kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRR 	1
3. Odbudowa powojenna	<ul style="list-style-type: none"> – odbudowa zniszczeń wojennych – reforma rolna – nacjonalizacja przemysłu i próba kolektywizacji – „bitwa o handel” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu, kolektywizacja, gospodarka planowa, PGR, „wyścig pracy” – wymienia wydarzenia związane z datami: 6 września 1944 r., 3 stycznia 1946 r., 1947–1949, 1950–1955 – omawia działalność postaci: Hilarego Minca, Bolesława Bieruta 	1

	<ul style="list-style-type: none"> – industrializacja kraju, gospodarka planowa (plan 3-letni, plan 6-letni) 	<ul style="list-style-type: none"> – korzystając z różnych źródeł, przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – tłumaczy znaczenie dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu – podaje założenia planów 3-letniego i 6-letniego – opisuje przyczyny i przebieg kolektywizacji w Polsce – wymienia przykłady gospodarczej zależności Polski od ZSRR 	
4. Polska w czasach stalinizmu	<ul style="list-style-type: none"> – utworzenie PZPR – podporządkowanie sceny politycznej komunistom – kult jednostki, sowietyzacja kultury, propaganda – stosunek władzy do młodego pokolenia – represje wobec podziemia niepodległościowego – walka władzy z Kościołem katolickim – zmiany ustrojowe w okresie stalinizmu – uchwalenie Konstytucji PRL 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: PZPR, PRL, stalinizm, socrealizm, Pałac Kultury i Nauki – wymienia wydarzenia związane z datami: 1948–1956, 15 grudnia 1948 r., 1952 r. – omawia działalność postaci: Bolesława Bieruta, Józefa Cyrankiewicza, Jakuba Bermana, Hilarego Minca, Władysława Gomułki, kard. Stefana Wyszyńskiego – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – opisuje rozwój socrealizmu w Polsce – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – charakteryzuje stosunek komunistów do młodzieży 	1
5. Niemcy po II wojnie Światowej	<ul style="list-style-type: none"> – powojenna polityka mocarstw wobec Niemiec – proces norymberski – blokada Berlina Zachodniego – powstanie RFN i NRD – powojenna okupacja Austrii – powstanie berlińskie w czerwcu 1953 r. – budowa muru berlińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: proces norymberski, denazyfikacja, Sojusznicza Rada Kontroli, strefy okupacyjne, Bizonia, Trizonia, blokada Berlina Zachodniego, most powietrzny, NRD, RFN, powstanie berlińskie, mur berliński – wymienia wydarzenia związane z datami: 17 lipca – 2 sierpnia 1945 r., czerwiec 1948 r. maj 1949 r., 20 września 1949 r., 7 października 1949 r., 12/13 sierpnia 1961 r. – omawia działalność postaci: Konrada Adenauera – wskazuje na mapie: podział Niemiec na strefy okupacyjne, terytorium RFN i NRD – przedstawia różnice w podejściu mocarstw do kwestii niemieckiej i podaje odpowiednie przykłady – tłumaczy genezę powstania dwóch państw niemieckich – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego 	1
6. Koniec stalinizmu	<ul style="list-style-type: none"> – ZSRR po II wojnie światowej – śmierć Józefa Stalina i skutki polityczne tego wydarzenia – XX Zjazd KPZR, odwilż w ZSRR – stosunki polityczne ZSRR z Jugosławią – Układ Warszawski – powstanie węgierskie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, destalinizacja, tajny referat Chruszczowa, Układ Warszawski, powstanie węgierskie – wymienia wydarzenia związane z datami: 5 marca 1953 r., październik 1956 r. – omawia działalność postaci: Nikity Chruszczowa, Ławrientija Berii – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRR po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemiany stosunków międzynarodowych na świecie w latach 50. XX w. 	1

	z 1956 r.	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze tezy referatu Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje ogłoszenia tego przemówienia – omawia cele i zadania sojuszu państw bloku wschodniego przystępujących do Układu Warszawskiego 	
7. Polski Październik	<ul style="list-style-type: none"> – wpływ śmierci Józefa Stalina na sytuację polityczną w Polsce – walka frakcji wewnątrz PZPR – Czerwiec '56 (wystąpienia robotników w Poznaniu) – objęcie funkcji I sekretarza KC PZPR przez Władysława Gomułkę – zakończenie odwilży w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, frakcja partyjna, aparat bezpieczeństwa, poznański Czerwiec, polski Październik, destalinizacja, bikiniarze – wymienia wydarzenia związane z datami: 1953 r., czerwiec 1956 r., październik 1956 r. – omawia działalność postaci: Władysława Gomułki, kard. Stefana Wyszyńskiego, Konstantego Rokossowskiego – podaje przykłady odwilży w Polsce w latach 50. XX w. – wymienia problemy władzy komunistycznej w Polsce w połowie lat 50. XX w. – opisuje proces, który doprowadził do kryzysu w PZPR na tle rywalizacji o wpływy między grupami partyjnymi – wyjaśnia pośrednie i bezpośrednie przyczyny, które doprowadziły do wydarzeń poznańskiego Czerwca w 1956 r. – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy na fali odwilży po śmierci Stalina – charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa – wskazuje dostrzegalne przejawy zmian kulturowych w Polsce w latach 50. XX w. w kontekście przemian w kulturze zachodniej 	1
Powtórzenie i sprawdzian 2 godz			
1. Droga ku Wspólnej Europie	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój integracji europejskiej – rozwój systemu demokratycznego w Europie Zachodniej – współpraca gospodarcza państw komunistycznych (RWPG) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z latami: 1948 r., 1949 r., 1950 r., 1959 r., 1962 r., 1967 r., 1973 r., 1979 r., 1981 r., 1985 r., 1986 r. – omawia działalność postaci: Richarda Coudenhove-Kalergiego, Antonia de Oliveiry Salazara, Francisca Franco, Juana Carlosa, Paula-Henriego Spaaka – prezentuje działalność instytucji gospodarczych utworzonych po wojnie w Europie Zachodniej – określa rolę RWPG jako jednego z elementów zależności państw Europy Środkowo-Wschodniej od Moskwy – podaje przykłady gospodarczej zależności krajów komunistycznych od ZSRR, określając jej konsekwencje – charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki integracji europejskiej 	
2. Daleki Wschód po II wojnie	<ul style="list-style-type: none"> – wojna domowa w Chinach, powstanie ChRL – rozwój Japonii – wojna koreańska 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Czerwoni Khmerzy, Kuomintang, Czerwona Gwardia, hunwejbini, rewolucja kulturalna, reedukacja, Czerwona książeczka, – wymienia wydarzenia związane z latami: 1956 r., 1961 r., 1962 r., 1968 r., 1973 r. 	

światowej	<ul style="list-style-type: none"> – konflikt wietnamski – rywalizacja radziecko-chińska po śmierci Stalina – dekolonizacja Indochin 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność postaci: Ho Chi Minha, Pol Pota, Czang Kaj-szeka, Kim Ir Sena – wskazuje na mapie: Laos, Kambodżę – prezentuje, z uwzględnieniem zjawisk politycznych i ekonomicznych, politykę wielkich mocarstw w czasie zimnej wojny – opisuje proces dekolonizacji oraz ocenia jego następstwa, biorąc pod uwagę rolę ONZ – przedstawia płaszczyzny rywalizacji mocarstw komunistycznych – podaje przykłady państw Dalekiego Wschodu współpracujących ze Stanami Zjednoczonymi – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu
3. Rozpad systemu kolonialnego	<ul style="list-style-type: none"> – uzyskanie niepodległości przez Indie – konflikt indyjsko-pakistański – procesy dekolonizacyjne w Afryce (Rok Afryki) – problemy krajów Trzeciego Świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, OJA, Ruch Państw Niezaangażowanych (NAM) – wymienia wydarzenia związane z datami: 1954 r., 1955 r., 1963 r., 1965 r., 1971 r. – omawia działalność postaci: Patrice’a Lumumby, Mobutu Sese Seko, Charles’a de Gaulle’a – wskazuje na mapie: Bandung, Kongo, Kaszmir, Algieria, RPA, Indie, Pakistan – tłumaczy, na czym polegało zmniejszanie się roli Francji i Wielkiej Brytanii podczas zimnej wojny – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego
4. Konflikty na Bliskim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie Izraela – konflikt Izraela z państwami arabskimi – wojny sześciodniowa i Jom Kippur – konflikt palestyński pod koniec XX w. – rewolucja islamska w Iranie, wojna iracko-irańska – wojny w Zatoce Perskiej – problem kurdyjski 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, intifada, muzułmańscy fundamentaliści, szyici, sunnici, OWP, rewolucja islamska, Czarny Wrzesień, Mosad, Kurdowie – wymienia wydarzenia związane z datami: 29 listopada 1947 r., 14 maja 1948 r., 1954 r., 1979 r., 1980–1988, 1990–1991, 2001 r. – omawia działalność postaci: Gamala Abdela Nasera, ajatollaha Ruhollaha Chomeiniego – wskazuje na mapie: półwysep Synaj, Kanał Sueski, Zachodni Brzeg Jordanu, Strefę Gazy, wzgórze Golan, Kuwejt, Jerozolimę, Tel Awiw – opisuje przebieg wybranego konfliktu bliskowschodniego, uwzględniając sytuację międzynarodową
5. Blok wschodni w latach 60. i 70.	<ul style="list-style-type: none"> – rządy Chruszczowa – podbój kosmosu – kryzys kubański – ZSRR pod rządami Breżniewa – wpływy ZSRR na świecie – interwencja w Czechosłowacji – wyścig zbrojeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lądowanie w Zatoce Świń, „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem, nomenklatura partyjna, operacja „Dunaj”, SALT I, SALT II, dysydenci, sputnik, program gwiazdnych wojen – wymienia wydarzenia związane z latami: 1962 r., 1973 r., 1979 r. – omawia działalność postaci: Fulgencia Batisty, Ernesta Che Guevary, Augusta Pinocheta, Salvadora Allende, Daniela Ortegi, Gustáva Husáka, Ryszarda Siwca, Jana Palacha – wskazuje na mapie sojuszników ZSRR w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej – prezentuje, z uwzględnieniem zjawisk politycznych, ekonomicznych i naukowych, politykę wielkich mocarstw w czasie zimnej wojny – charakteryzuje rozbieżności między siłą militarną i polityczną ZSRR a potencjałem ekonomicznym tego państwa

<p>6. Przemiany społeczne i kulturowe lat 60.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany obyczajowe, nowe tendencje w kulturze i modzie – ruchy kontestatorskie – bunt studentki – lewacki terrorizm – ruchy feministyczne – walka z segregacją rasową w USA – laicyzacja społeczeństw zachodnich – Sobór Watykański II 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Woodstock, Czarne Pantery, Aktion Direkt, Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – wymienia wydarzenia związane z datami: grudzień 1965 r., 15–18 sierpnia 1969 r., – omawia działalność postaci: Betty Friedan, Lyndona Johnsona, Marcela Lefebvre’a – podaje przykłady dotyczące kultury młodzieżowej lat 60. i 70.: The Beatles, The Rolling Stones, Janis Joplin, Jimi Hendrix, Led Zeppelin, Black Sabbath, Deep Purple, Sex Pistols – tłumaczy genezę terroru lewackiego – określa znaczenie festiwalu w Woodstocku – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II
<p>7. Mała stabilizacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – polityka wewnętrzna i zagraniczna Władysława Gomułki – konflikt władz z Kościołem katolickim – tworzenie się opozycji – Marzec ’68 – wydarzenia na Wybrzeżu (Grudzień ’70) – odsunięcie od władzy Władysława Gomułki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, dogmatycy, rewizjoniści, „Znak”, rewizjoniści i dogmatycy, „komandosi”, list duszpasterski biskupów, List 34, Marzec ’68, stan wyjątkowy – wymienia wydarzenia związane z datami: listopad 1965 r., 1966 r., styczeń 1968 r., 7 grudnia 1970 r. – omawia działalność postaci: Jana Józefa Lipskiego, Karola Modzelewskiego, Jerzego Giedroycia, Zbigniewa Cybulskiego, Andrzeja Wajdy, Kazimierza Dejmka, kard. Stefana Wyszyńskiego, Adama Rapackiego, Piotra Jaroszewicza – charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem Katolickim po umocnieniu się władzy Władysława Gomułki – przedstawia, jak przebiegały obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego – ocenia zachowanie władz PRL i ZSRR w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.

8. Rządy Edwarda Gierka	<ul style="list-style-type: none"> – polityka wewnętrzna i zagraniczna Edwarda Gierka – reforma administracyjna – inwestycje gospodarcze w latach 70. XX w. – ożywienie ruchów opozycyjnych – początki kryzysu gospodarczego – Czerwiec '76 (wystąpienia robotników) – wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża i jego pierwsza pielgrzymka do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: ZOMO, „ciche podwyżki”, uniwersytet latający, Kluby Inteligencji Katolickiej, KPN, RMP, Wolne Związki Zawodowe, PPN, „Pewex”, „Baltona” – wymienia wydarzenia związane z latami: 1975 r., 1977 r. – omawia działalność postaci: Jacka Kuronia, Kazimierza Świtonia, Leszka Moczulskiego, Andrzeja Gwiazdy, Piotra Jaroszewicza, Antoniego Macierewicza, Jana Józefa Lipskiego, Jana Lityńskiego, Zbigniewa Romaszewskiego, Edwarda Lipińskiego, Adama Michnika, Andrzeja Czumy, Romualda Szeremietiewa, Anny Walentynowicz, Aleksandra Halla, Bogdana Borusewicza, Kazimierza Wyszkowskiego, Leszka Moczulskiego, Stanisława Pyjasa, Zdzisława Najdera – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych inwestycji gospodarczych z lat 1970–1980 – przedstawia założenia planu gospodarczego w okresie rządów Edwarda Gierka, uwzględniając źródła finansowania nowych inwestycji oraz pojawiające się problemy z zaopatrzeniem w podstawowe produkty – na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej zarówno politycznej, jak i ekonomicznej przedstawia okres rządów Edwarda Gierka – przytacza przykłady działań opozycyjnych w latach 70. XX w. – porównuje podobieństwa i różnice polityki władz PRL w stosunku do Kościoła za rządów Gomułki i Gierka
Powtórzenie i sprawdzian 2 godz		
1. Kryzys i upadek komunizmu w Europie	<ul style="list-style-type: none"> – kryzys wewnętrzny w ZSRR – wkroczenie wojsk radzieckich do Afganistanu – igrzyska olimpijskie w Moskwie w 1980 r. – ZSRR w latach 80. – objęcie rządów w ZSRR przez Michaiła Gorbaczowa – katastrofa w Czarnobylu – wzrost znaczenia sił opozycyjnych w bloku państw komunistycznych – Jesień Ludów i upadek komunizmu – rozpad ZSRR 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mudżahedini, talibowie, opozycja, KBWE, komitety helsińskie, Karta 77, <i>pierestrojka</i>, <i>glasnost</i>, Jesień Ludów, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw – wymienia wydarzenia związane z datami: 6 lutego 1989 r., 26 grudnia 1991 r. – omawia działalność postaci: Ronalda Reagana, Jana Pawła II, Michaiła Gorbaczowa, Vaclava Havla, Helmuta Kohla, Borysa Jelcyna – wskazuje na mapie: USA, ZSRR, NRD, RFN, Afganistan, Czechosłowację, Węgry, Bułgarię, Rumunię, Rosję, Litwę, Łotwę, Estonię, Białoruś, Ukrainę – określa główne założenia Aktu końcowego KBWE – przedstawia przejawy kryzysu ZSRR w latach 80. – prezentuje program reform Michaiła Gorbaczowa – wymienia przyczyny upadku komunizmu w Europie – podaje w porządku chronologicznym najważniejsze wydarzenia Jesieni Ludów – omawia proces rozpadu ZSRR, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie
2. Polska droga do	<ul style="list-style-type: none"> – strajki w 1980 r. i podpisanie porozumień sierpniowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: porozumienia sierpniowe, 21 postulatów, NSZZ „Solidarność”, OPZZ, stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego, obrady Okrągłego Stołu, Komitet

wolności	<ul style="list-style-type: none"> – powstanie NSZZ „Solidarność” – stan wojenny – nieudane próby reform gospodarczych – ostatnie lata PRL (zabójstwo ks. Jerzego Popiełuszki, strajki w 1988 r.) – obrady i postanowienia Okrągłego Stołu – wybory czerwcowe w 1989 r. – wybór Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta – powstanie rządu Tadeusza Mazowieckiego 	<p>Obywatelski, lista krajowa, wybory czerwcowe, sejm kontraktowy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: 1980 r., 13 grudnia 1981 r., luty–kwiecień 1989 r., 4 czerwca 1989 r. – omawia działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Michaiła Gorbaczowa, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki, Jana Pawła II, Tadeusza Mazowieckiego – tłumaczy genezę wydarzeń sierpniowych w 1980 r., przedstawia ich przyczyny i skutki – wymienia główne przyczyny upadku komunizmu w Polsce – podaje najważniejsze założenia porozumienia Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów z 4 czerwca 1989 r.
3. Polska po 1989 roku	<ul style="list-style-type: none"> – rząd Tadeusza Mazowieckiego i przemiany ustrojowe – hiperinflacja i reformy gospodarcze Leszka Balcerowicza – koszty zmian ustrojowych – ustąpienie Wojciecha Jaruzelskiego – wybór Lecha Wałęsy na prezydenta – pierwsze demokratyczne wybory do parlamentu – spory polityczne po 1991 r., uchwalenie małej konstytucji w 1992 r. i konstytucji w 1997 r. – wstąpienie Polski do NATO i Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: przemiany ustrojowe, hiperinflacja, reformy Balcerowicza, gospodarka wolnorynkowa, sejm kontraktowy, „wojna na górze”, wybory powszechne, lustracja, dekomunizacja – wymienia wydarzenia związane z datami: 4 czerwca 1989 r., 22 grudnia 1990 r., 1991 r., 2 kwietnia 1997 r., 1993 r., 2 kwietnia 1997 r., 1999 r., 2004 r. – omawia działalność postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Michaiła Gorbaczowa, Lecha Wałęsy, Tadeusza Mazowieckiego, Leszka Balcerowicza, Aleksandra Kwaśniewskiego – podaje główne założenia Okrągłego Stołu – prezentuje najważniejsze skutki wyborów z 4 czerwca 1989 r. – opisuje najistotniejsze przemiany ustrojowe, ekonomiczne i kulturowe w III Rzeczypospolitej – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej
4. Europa i świat na przełomie XX i XXI wieku	<ul style="list-style-type: none"> – świat po rozpadzie ZSRR – wojna w Jugosławii i powstanie państw narodowych na Bałkanach – konflikty zbrojne na terenie byłego ZSRR – atak na WTC, ogłoszenie wojny z terroryzmem – interwencje zbrojne USA 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Grupa G8, euro, NAFTA, Al-Kaida, WTC, masakra na placu Tiananmen – wymienia wydarzenia związane z datami: 1991–1995, 1998–1999, 11 września 2001 r. – omawia działalność postaci: Władimira Putina, Osamy bin Ladena, George’a W. Busha, Saddama Husajna, Aleksandra Łukaszenki – wskazuje na mapie: Jugosławię, Serbię, Czarnogórę, Słowenię, Chorwację, Bośnię i Hercegowinę, Macedonię, Kosowo, Czeczenię, Afganistan, Irak, Chiny, Tajwan, Japonię, Koreę Południową – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie

	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost znaczenia gospodarczego strefy Pacyfiku – represje opozycji w Chinach 	
5. Wyzwania współczesnego świata	<ul style="list-style-type: none"> – nowe środki komunikacji i przekazu informacji – cechy współczesnej kultury (amerykanizacja i popkultura) – rozwój turystyki – globalizacja – światowy przepływ kapitału – zagrożenia ekologiczne – wzrost kontrastów społecznych – zderzenie cywilizacji i rodzące się konflikty 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, komercjalizacja, popkultura, amerykanizacja, „globalna wioska”, antyglobaliści, tania siła robocza, protokół z Kioto, slumsy – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – przedstawia główne społeczno-gospodarcze problemy współczesnego świata – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata